

Nieuwe Blaasorkesten?.

Het valt ook niet mee. Wat zijn we eigenlijk voor soort orkest? Een blaasorkest ja, maar dat zijn Fanfares ook. Een feestorkest? Net zoiets als de Bob Color dus, nee eigenlijk. Een straatorkest dan? Ja, maar dan weer geen dweilorkest. En een Bigband zijn we ook al niet.

Vooraf op familiefeestjes stuiten mijn pogingen ons soort orkesten te duiden bij belangstellende tantes al jaren op veelbetekenend stilzwijgen.

De tantes staan niet op zich. Terwijl Fanfares/Harmonieorkesten en Bigbands zich van oudsher een plekje hebben verworven in het openbare muziekleven lukt het ons maar niet een soortgelijke erkenning te krijgen. En dat is merkwaardig.

Al jarenlang, voor zover ik weet al vanaf het einde van de jaren '70 bestaan er Nieuwe Blaasorkesten die de oude Fanfare- en Harmonietraditie nieuw leven inblazen. Geheel volgens het tijdsbeeld praat ik hier over de aktieorkesten die zich vooral lieten horen bij de demonstraties tegen de neutronenbom, de kruisraketten, de bezuinigingen van het kabinet van Agt/Wiegel en Ander Onrecht.

De Fanfare van de Eeuwigdurende Bijstand uit Tilburg was het grote voorbeeld. Maar ook de Fanfare van de Eerste Liefdesnacht, Eigen Hulp uit den Haag en Kladderadatsch uit Nijmegen dateren uit die tijd. Later kwam daar bijv. het Haarlems Straatorkest, het Leeuwarder Aktie Orkest (dat ik begin jaren '80 tussen het demonstreren en studeren door oprichtte) en de volgend jaar 15 jaar bestaande Tegenwind uit Utrecht bij. De naam zegt het al. We waren in die tijd namelijk vooral overal Tegen.

Een aantal van die orkesten bestaat allang niet meer. Sommige, zoals de Volharding, dat ook op straat begon hebben zich getransformeerd (de Volharding is nu een Ensemble Nieuwe Muziek).

Toeters-en-Bellen, opgericht op 13 oktober 1992, vertegenwoordigt een latere stroming, die van de orkesten uit de jaren '90. Niet meer politiek, maar wel optredend tussen de mensen. Op feesten, in buurten en op festivals. Eigenlijk, zoals de Fanfares en Harmonieorkesten altijd hebben gefunctioneerd. Maar dan in eigentijdse (ongelijke) jasjes. En, niet te vergeten, met geheel eigentijds repertoire. Met gebruikmaking van langzamerhand in Nederland inburgerende exotische ritmes (met dank aan Ali) en getransformeerde elektronische beats.

Toeter(s)zat is wat dat betreft een heel vergelijkbaar jaren '90-blaasorkest, maar inmiddels hoorde ik ook al van de Timbouctou-Bigband.

Daar waar veel Fanfares en Harmonieorkesten te kampen hebben met vergrijzing en leegloop floreert ons soort orkesten. We treden veel op en we bezorgen toehoorders en onszelf een boel plezier. Veel oude blaasorkesten kijken ernaar met jalouzie.

In de publiciteit en in de erkende muziekwereld (bijv. qua subsidiëring) echter lijkt het nog steeds alsof ons soort orkesten niet bestaat.

Maar het Toeter-Toernooi in Paradiso van een paar maanden geleden,

dat de nieuwe blaasorkesten juist uit de anonimiteit haalde, heeft misschien toch wat losgemaakt. Al schoot de noodzakelijke publiciteit er bij in en hebben we van de CD tot op heden niets vernomen. Maar het was een prachtig initiatief. Alleen al om ons op de hoogte te stellen van onze collega-orkesten. Wat zou het mooi zijn als er volgend jaar weer een Toernooi zou zijn, met misschien wat meer aandacht in de media.

Het is misschien vanuit deze achtergrond dat ik voor zoveel mogelijk optredens ben. En voor het aanvragen van subsidie, net zoals de Fanfares en Harmonieorkesten die bijna altijd mogen rekenen op gemeentesubsidie. Verder ben ik ook voor het uitbrengen van een CD (waaraan natuurlijk ook wel wat ijdelheidsoverwegingen ten grondslag liggen..). Gewoon mooi blijven spelen en optreden kan natuurlijk ook, al zullen jullie misschien begrijpen dat mijn ambitie wat hoger ligt.

Amsterdam 18/9/98
Peter.